

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EĞLENCE HİZMETLERİ

**KOSTÜM VE AKSESUAR
UYGULAMALARI**

Ankara, 2013

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ - 1	3
1. KOSTÜM VE AKSESUAR HAZIRLAMA.....	3
1.1. Kostüm ve Aksesuarlar İçin Kaynak Tarama	3
1.1.1. İletişim Araçları	3
1.1.2. Kataloglar	3
1.1.3. Görsel Sunumlar	4
1.2. Temel Dikiş Teknikleri	4
1.2.1. Ölçü Alma Teknikleri	4
1.2.2. Kalıp Çıkarma Teknikleri	5
1.2.3. Kalıbı Kumaşa Uygulama ve Biçki Teknikleri.....	5
1.2.4. Kumaşı Dikme Teknikleri	6
1.2.4. Süsleme Teknikleri	6
1.2.5. Ütü Yapma Teknikleri	6
1.3. Kostüm ve Aksesuar Hazırlamada Dikkat Edilecek İlkeler.....	6
1.3.1. Modeli Tespit Etme	6
1.3.2. Kostüm Dikme.....	6
1.3.3. Aksesuar Hazırlama veya Seçme.....	7
1.4. Kostüm Elde Etme	11
1.4.1. Karaktere Uygun Model Tasarımı Yapma.....	11
1.4.2. Modele Uygun Malzeme Belirleme.....	12
1.4.3. Modele Uygun Kostüm ve Aksesuar Elde Etme	12
1.4.4. Hazırlanan Kostüm ve Aksesuarlarla Prova Yapma.....	13
UYGULAMA FAALİYETİ	14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	16
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	18
2. KOSTÜM VE AKSESUARLARI KULLANMA.....	18
2.1. Kullanımında Dikkat Edilecek İlkeler	18
2.2. Kostümlü Animasyon Gösterisi Hazırlama	18
2.2.1. Animasyona Uygun Kostüm ve Araç Gereçleri Hazırlama.....	19
2.2.2. Kostümlü Gösteriyi Uygulama	20
2.2.3. Değerlendirme	20
2.3. Kostüm ve Aksesuarların Bakımını Yapma.....	21
2.4. Kostüm ve Aksesuarları Uygun Koşullarda Saklama	21
Resim 2.5: GösteriResim 29: Gösteri sonuUYGULAMA FAALİYETİ.....	21
UYGULAMA FAALİYETİ	22
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	24
MODÜL DEĞERLENDİRME	29
CEVAP ANAHTARLARI.....	31
KAYNAKÇA	33

AÇIKLAMALAR

ALAN	Eğlence Hizmetleri
DAL/MESLEK	Animatörlük
MODÜLÜN ADI	Kostüm ve Aksesuar Uygulamaları
MODÜLÜN TANIMI	Eğlence hizmetleri departmanında aktivite programına uygun olarak kostüm ve aksesuarlarını araştırıp hazırlayarak aktivitelerde kullanabilme konularının verildiği öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	Ön koşul yoktur.
YETERLİK	Kostüm ve aksesuarlarını uygulamak.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Öğrenci; bu modül ile eğlence hizmetleri departmanında programa uygun kostüm ve aksesuarlarını hazırlayarak aktivitelerde kullanabilecektir. Amaçlar: Öğrenci; ➤ Eğlence hizmetleri departmanında aktiviteye uygun kostüm ve aksesuarlarını araştırarak hazırlayabilecektir. ➤ Eğlence hizmetleri departmanında aktiviteyi kostüm ve aksesuarları kullanarak uygulayabilecektir.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Otellerdeki çocuk kulüplerinde yapılan uygulama CD' leri, önceden hazırlanmış çocuk kulübü programları, tanıtım broşürleri, ders ortamı.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her öğrenme faaliyeti sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendirebileceksiniz. Bunun için cevap anahtarları hazırlanmıştır. Ölçme-değerlendirme faaliyetleri esnasında önerilere uymanız modülü daha iyi öğrenmeniz için önemlidir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Turistlerin eğlenceli bir tatil geçirmelerine ortam hazırlayan animasyon aktivitelerinde kullanılan kostüm ve aksesuarların uygulama çalışmaları animasyon hizmetlerinin daha kaliteli sunulması için kaçınılmaz bir aşamadır.

Animatörlük mesleğinde programa uygun kostüm ve aksesuarları kullanabilmek aktivitenin başarısını arttıracaktır.

Kostüm ve aksesuarların kullanılma amacı, canlandırmayı aslına en uygun şekilde yapabilmektir.

Kostüm karaktere uygun olarak aksesuarlarla süslenerek yalınlıktan kurtarılmış olur.

Kostümler ve aksesuarlar, kişilerin çevrelerindeki insanlara verdiği ilk mesajdır. Kullanılan kostüm ve aksesuarların, yardımıyla diğer insanlar canlandırılacak karakter hakkında bilgi sahibi olur.

Kostüm ve aksesuarları kullanan kişiler de öz güvenlerini arttırarak kostümdeki karakterle kişiliğinin bütünleşmesini, çevresi ile daha kolay iletişime girmesini sağlar. Bireylerin gizli kalmış yeteneklerini ortaya çıkarır.

Hazırlanan öğrenim faaliyetlerinin sonunda animasyon programlarında kullanabileceğiniz kostüm ve aksesuarları hazırlayabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Eğlence hizmetleri departmanında aktiviteye uygun kostüm ve aksesuarlarını araştırarak hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Animasyonlarda kullanılan kostüm ve aksesuar çeşitlerini araştırarak bir albüm hazırlayınız.
- Kostüm ve aksesuar uygulamalarında dikkat edilecek ilkeleri araştırarak rapor haline getirip sınıfta arkadaşlarınızla tartışınız.
- Kostüm ve aksesuarla yapılan bir gösterinin uygulama aşamalarını araştırıp rapor haline getirerek sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. KOSTÜM VE AKSESUAR HAZIRLAMA

1.1. Kostüm ve Aksesuarlar İçin Kaynak Tarama

Kostüm ve aksesuar hazırlamak için çeşitli inceleme ve araştırmalar yapılmalıdır. Bu inceleme ve araştırmalarda aşağıdaki kaynaklar kullanılmalıdır.

1.1.1. İletişim Araçları

Televizyon yayıncılığı; dünyanın çeşitli yerlerindeki insanların yaşantılarını aktarır, bizlere o insanların kullandıkları giysiler ve aksesuarlar hakkında bilgi verir. Bu bilgilerin arşivlenerek saklanması, ihtiyaç duyduğumuzda bu bilgileri kullanmamıza imkân sağlar.

Bilgisayar ve internet sisteminin gelişmesi ve kullanımının yaygınlaşması sonucu bilgi kaynaklarının tümüne ulaşmamız oldukça kolaylaşmıştır. İletişim araçlarının gelişmesiyle, kostüm ve aksesuar uygulamaları esnasında ihtiyaç duyulan tüm kaynaklara ulaşılabilir ve gereksinim duyulan kostüm ve aksesuarlar hakkında bilgi edinilebilir.

1.1.2. Kataloglar

Kostümler için moda dergileri, hikâye kitapları, kostüm ve aksesuar uygulamaları ile uğraşan firmaların kataloglarının incelenmesi önemlidir. Bu kaynaklardan esinlenerek canlandırılacak karaktere en uygun kostüm hazırlanması mümkündür.

1.1.3. Görsel Sunumlar

Yerel tiyatrolar, defileler, sirkler, fuar ve sergiler kostüm tasarımcılarına kaynak teşkil eder. Kuruluşlarından itibaren farklı oyunlar sergileyen tiyatrolar, çeşitli kostümlere sahiptirler. Bu kostüm örnekleri araştırmacılar için kaynak sayılır.

Sirklerde kullanılan kostümler ve aksesuarlar oldukça abartılı olmalarına rağmen animatörler için önemli kaynaklardan biridir.

Modacılar tarafından düzenlenen defileler, günümüz modasını ve modanın tarihteki aşamalarını sergilediği için kostüm ve aksesuar uygulamalarına iyi birer kaynak oluşturur.

Kostüm ve aksesuar hazırlayanların dünyanın çeşitli yerlerinde düzenlenen moda fuarlarını ya da çeşitli giysilerin sergilendiği tarihi müzeleri gezip incelemeleri yararlı olacaktır.

1.2. Temel Dikiş Teknikleri

Kostümleri hazırlamaya başlamadan önce kostüm hazırlayacak kişinin temel dikiş teknikleri hakkında bilgi ve beceri sahibi olmaları gerekir. Bu bölümde temel dikiş teknikleri hakkında gerekli bilgileri bulacaksınız.

1.2.1. Ölçü Alma Teknikleri

Ölçü iyi alındığı zaman elde edilen kalıplar vücuda uygunluk gösterir. Ölçü alınırken bir kâğıda ölçü alma sırasına göre yazılmalıdır. Model daha önceden saptandıysa modelin özelliğine göre alınması gereken ölçüler de not edilmelidir. Ölçü alınırken kullanılacak mezür, kalem, kâğıt gibi malzemeler hazır bulundurulmalıdır.

Ölçüsü alınacak kişinin vücut yapısına dikkat edilmeli, mümkünse ölçü ayna karşısında alınmalıdır. Ölçü alınırken takip edilecek işlem basamakları aşağıda belirtilmiştir:

- Beden ölçüsünü göğsün en geniş yerinden bele paralel olarak alınız.
- Bel ölçüsünü bel şeridi üzerinden bolluk vermeden alınız.
- Kalça ölçüsünü; kalçanın en geniş yerinden, bele paralel olarak bolluk vermeden alınız.
- Göğüs düşüklüğü ölçüsünü omuzla boyun çevresinin birleştiği noktadan başlayıp göğsün en yüksek yerine kadar alınız.
- Arka genişlik ölçüsünü, arkada iki kol arasını kürek kemiklerinden geçmek üzere alınız.
- Arka uzunluk ölçüsünü, arka ortada boyun çevresinden bel şeridine kadar alınız.
- Ön genişlik ölçüsünü, önde iki kol arasında göğsün en yüksek noktasından ölçerek alınız.
- Kol boyu ölçüsünü, omuz başından başlayarak istenilen boyda alınız.
- Yaka genişliği ölçüsünü, yaka çevresinden bir parmak bolluk vererek alınız.

- Pantolon veya etek boyu ölçüsünü, yanda bel şeridinden istenilen uzunluğa göre alınız.
- Pantolonlarda iç bacak boyu ölçüsünü, ağ dikişinden istenilen uzunluğa kadar alınız.
- Diz genişliği ve paça genişliği ölçüsünü, modelin özelliğine göre alınız.

1.2.2. Kalıp Çıkarma Teknikleri

Kalıp, “Bir şeyin şekil bakımından örneği” anlamına gelir. Kostümlerde kullanıldığı gibi çiçek, şapka, ayakkabı, eldiven gibi aksesuarların yapımında da kullanılır.

Biçki (kumaşı kalıba uygun bir şekilde kesme) yaparken kalıp kullanmak; zamandan, kumaştan ve enerjiden ekonomi sağlar.

- Hazır Kalıplarla Çalışmak

Kalıpla biçki yapmak için genellikle hazır kalıplardan yararlanır. Piyasada yerli yabancı birçok modellerin verdiği paftalarda çeşitli beden ölçülerine göre model uygulanmış kalıplar da satılmaktadır. Çeşitli kostüm ve aksesuarların da kalıplarını model kitaplarındaki ve dergilerindeki paftalardan elde etmeniz mümkündür. Seçilen kalıplar üzerinde ölçü kontrolü yapıp, gerekli düzeltmeler uygulanmalıdır.

- Giysi Üzerinden Kalıp Çıkarmak

Bitmiş giysi üzerinden de kalıp çıkartılabilir. Giysi masa veya manken üzerine yerleştirilir. Kalıbı çıkarılacak kısma mulaj kâğıdı yerleştirilerek giysinin dikiş yerlerinin işaretleri alınarak istenilen kalıp elde edilir. Özellikle tiyatrolardan, sirklerden örneği bulunan kostümlerin dikilmesinde bu kalıp çıkarma tekniğinden de faydalanılabilir.

- Pratik Yolla Kalıp Çıkarma

Vücut veya model özeliğine göre kâğıt veya kumaş üzerine ölçüye dayanarak veya göz kararı ile kolay yolla kalıp elde etmektir. Bu yolla kalıp elde, etme vücut oranlarını kavramış olmakla mümkündür. Pratik yolla çalışma, zamandan ve enerjiden ekonomi sağlama bakımından faydalıysa da kumaş biçilirken fazla dikiş payı bırakılması nedeniyle fazla kumaş payı bırakıldığı için kumaşın fazla kullanılmasını gerektirir.

1.2.3. Kalıbı Kumaşa Uygulama ve Biçki Teknikleri

Kalıbı kumaşa uygularken masaya, kumaşa, kalıplara ihtiyacımız olacaktır. Kumaşı boydan veya enden ikiye katlayarak biçki masasına yayınız. Kalıbı dikiş payını hesap ederek kumaşa en ekonomik şekilde yerleştiriniz.

Kalıpların kenarından sabunla çiziniz. Dikiş paylarını işaretleyiniz. Bu işlemleri sırası ile tamamladıktan sonra dikiş paylarından kesiniz. Kumaşın bir yüzündeki işaretleri diğer yüzüne geçirmek için iğneyi kumaşa batırıp çekerken arkada kalan ipe bol bırakınız. Yapılan bu işleme bol teğel adı verilmektedir. Kumaşın kesilmesi ve bol teğel işleminin bitmesi ile birlikte kalıbı kumaşa uygulama ve biçki aşaması tamamlanmış olur.

1.2.4. Kumaşı Dikme Teknikleri

Kesilen parçalar bol teğellerine dikkat edilerek üst üste getirilir. Teğellerin üzerinden makineye çekilir. Makine çekilmeden önce kumaşın bir parçası üzerinde makine ayarları kontrol edilir. Makine çekilen yerlerdeki teğeller kumaşa zarar vermeden sökülür.

1.2.4. Süsleme Teknikleri

Bir kostümün daha güzel görünmesi için yapılan ilavelere süsleme diyoruz. Kostüm süslemelerinde hazır malzemeler (fistolar, danteller, düğmeler, vb.) ve dikiş, nakış teknikleri kullanılmaktadır. Zamandan ve enerjiden tasarruf etmek amacıyla hazır malzemelerle süsleme teknikleri tercih edilmektedir. Nakış ve boyama tekniğiyle yapılarak hazır satılan armalar da kostüm süslemelerini pratik hale getirmiştir.

1.2.5. Ütü Yapma Teknikleri

Kostümün yukarıdaki aşamalardan geçip süsleme teknikleri de bittikten sonra kullanıma hazır hale gelmesi için ütülenmesi gerekmektedir. Ütü yapılacak yerin aydınlık olmasına dikkat etmeliyiz. Ütünün sıcaklığı kumaşın cinsine göre ayarlanmalıdır. Ütünün altının ve ütü yapılacak yerin temiz olmasına dikkat edilmelidir. Ütü kumaşın tersinden yapılmalıdır. Yüzünden yapıldığı zaman parlar ve desenlerde bozulmalar oluşur.

1.3. Kostüm ve Aksesuar Hazırlamada Dikkat Edilecek İlkeler

1.3.1. Modeli Tespit Etme

İhtiyaç duyulan kostüm ve aksesuarları elde etmek için, önce canlandırılacak karakterin özelliklerine uygun olarak kostümün modeli tespit edilir. Modelin tespit edilmesi için, çeşitli kaynaklardan araştırma yapılarak fikir edinilebilir. Bu model gerekirse stilistler tarafından çizilebilir. Seçilen model canlandırılacak karaktere, kullanım amacına, yani gösteriye uygun olmalıdır. Ayrıca kostümler kullanım kolaylığı olması açısından gösteriler sırasında kolay giyilip çıkarılabilecek şekilde tasarlanmalıdır. Modele kesin karar verildikten sonra dikme aşamasına geçilir.

1.3.2. Kostüm Dikme

Kumaş ve modeli süslemek için gerekli malzemeler ve kostümle birlikte kullanılacak aksesuarların tespiti yapıldıktan sonra dikim aşamasına geçilmelidir. Dikim aşamasında temel dikiş tekniklerine mutlaka dikkat edilmelidir.

1.3.3. Aksesuar Hazırlama veya Seçme

Kostümle birlikte kullanılacak aksesuarlar arasında ayakkabı, kemer, başlık, eldiven, takı, maskeler ve benzerleri yer almaktadır. Aksesuarlar çeşitli malzemelerden (kumaş, karton, boncuk, vb.) hazırlanabileceği gibi, kostüme uygun olarak hazır satılanlar arasından da seçilebilir. Aksesuarların seçiminde kostümün tamamlayıcısı olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca dikkat çekici olması için abartılı aksesuarlar kullanılabilir.

1.3.3.1. Peruka

Yaşlı görünmek, tarihi bir kişiyi canlandırmak veya gülünç görünmek için farklı nitelikte perukalar kostüme uygun olarak takılır. Perukalar genellikle hazır olarak temin edilmektedir. Perukalar oyuncunun hareketini kısıtlamamalıdır.

Resim 1.1: Peruka

Resim 1.1 Palyaço perukası

1.3.3.2. Ayakkabı

Kostümü tamamlayan en önemli aksesuarlardan biridir. Kostümün giyildiği döneme uygun ayakkabı seçilmesi önemli bir detaydır. Renk ve model olarak kostümle uyum içinde olması gerekmektedir. Karakteri canlandıracak oyuncunun ayak numarasına uygun olmalı, oyuncuyu sıkıntıya sokmamalıdır.

Resim 1.2 Çizme

Resim 1.4 Pisipisi

1.3.3.3. Kemer

Kemer, kostümün tamamlayıcısı olarak kullanılan bir aksesuardır. Kostüme uygun olarak seçilecek kemerin kostümle aynı çağın özelliklerini taşıması, renk ve model olarak görüntünün ahengini bozması gerekmektedir.

Resim 1.5: Erkek Kemer

Resim 1.6: Bayan Kemer

1.3.3.4. Başlık

Çoğu zaman görünüşü bütünlemek açısından kostümle aynı kumaştan dikilir. Tarihi kişilere veya bilinen çizgi film, masal kahramanlarına ait şapka veya başlıklar aynen uygulanmalıdır. Kırmızı başlıklı kızın başlığı veya Napolyon'un şapkası gibi.

Resim 1.7: Fes

Resim 1.8: Cadı Şapkası

Palyaçolar için ise olabildiğince renkli ve seyircinin dikkatini çekebilecek şapkalar kullanılmalıdır.

Resim 1.9: Başıık

Resim 1.10: Yılbaşı şapkası

1.3.3.5. Eldiven

Uygun renk, desen ve anlatımı tamamlaması açısından önem taşımaktadır. Çeşitli hayvan kostümlerini tamamlaması açısından hayvanların ayak ve tırnak yapısına uygun eldivenler kullanılması gösterinin anlatımını bütünleyecektir.

Resim 1.11: Bayan Eldiven

Resim 1.12: Erkek Eldiven

1.3.3.6. Takı

Takılar, doğrudan kostüm üzerine takılabileceği gibi boyun, baş, alın, kulak, bilek, parmak, ayak bileği ve saç gibi kısımlara da takılabilir. Hazır alınabileceği gibi boncuklarla yapılması da mümkündür.

Resim 1.13: Kolye – küpe

Resim 1.14: Kalpli kolye

Resim 1.15: Taç

Resim 1.16: Taç

1.3.3.7. Maske

Renkli karton kumaş deri, plastik, gibi çeşitli malzemelerden yapılan tanınmama amaçlı veya bir karakteri canlandırmak için yüze takılan bir örtüdür. Maske uygulamalarında hazır kalıp kullanabileceğimiz gibi kostüme uygun olarak tasarımını yaptıktan sonra uygun malzeme seçimi ile dikilebilir. Karton ve benzeri malzemelerden yapılan maskeler artık malzemelerle süslenecek yüze takılabilecek hale getirilmelidir. Gösterilerde kullanılacak maskeler animatör tarafından hazırlanabileceği gibi satın da alınabilir.

Resim 1.17: Örümcek Adam maskesi Resim 1.18: Korsan maskesi

1.4. Kostüm Elde Etme

1.4.1. Karaktere Uygun Model Tasarımı Yapma

İhtiyaç duyulan kostüm ve aksesuarları elde etmek için önceden canlandırılacak karakterin özellikleri araştırılır. Kostümün kullanılma amacı; canlandırmayı aslına en uygun veya en yakın şekilde yapabilmek olduğuna göre, karakterin dış görünüşüne en uygun veya en yakın kostüm elde edilir. Toplum tarafından bilinen masal ve çizgi film kahramanlarının kostüm ve aksesuarları artık dünyanın her yerinde sabit hâle gelmiştir. Örneğin; Noel Baba kostümü, Pamuk Prenses ve cücelerin kostüm ve aksesuarlarını farklı bir şekilde tasarlamamız mümkün değildir. Canlandırılacak karaktere en uygun modeli tasarlamamız gösterinin başarısını arttıracaktır.

Resim 1.19: Pamuk prenses

Resim 1.20: Noel baba

1.4.2. Modele Uygun Malzeme Belirleme

Model tespit edildikten sonra kostüme en uygun kumaş seçilir. Kumaş seçiminde kolay temizlenebilen, sık kullanıma uygun, teri emebilen ve hareket kolaylığı sağlayan özellikte olmasına dikkat edilmelidir.

Kostüm için seçilen kumaşın rengine hangi aksesuarlarla süsleneceği konusunda karar vermek için daha önce hazırlanmış kostümlerin incelenmesinde fayda vardır.

1.4.3. Modele Uygun Kostüm ve Aksesuar Elde Etme

Model ve malzeme belirlendikten sonra temel dikiş tekniklerine göre aşağıda görülen işlem basamaklarına uygun olarak kostüm elde edilir:

Kostümün kalıbı çıkarılır. Kalıp kumaşa uygulanır, bol teğel alınır.

Resim 1.21: Kalıbı kumaşa uygulama

Kumaş, kalıba uygun olarak kesilir. Kesme işlemi sırasında dikiş için pay bırakılması unutulmamalıdır.

Resim 1.22: Kumaşı kesme

Resim 1.23: Makine dikimi

Makine dikiş yapıldıktan sonra, süsleme teknikleri uygulanarak kostüm gösteri için hazırlanır.

1.4.4. Hazırlanan Kostüm ve Aksesuarlarla Prova Yapma

Kostüm ve aksesuarların kontrolünü yapmak için önceden bir provası yapılır.

Resim 1.24: Kostümü tamamlama

UYGULAMA FAALİYETİ

Sınıfınızdaki arkadaşlarınızla kostümlü bir gösteri sergilemek için çalışma yapınız. Bu gösteride kullanılması gereken kostüm ve aksesuarları araştırınız ve belirleyiniz. Kostümleri belirledikten sonra arkadaşlarınızla görev paylaşımı yapınız. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek sergilenecek gösteri için kostüm ve aksesuarlarını hazırlayınız.

İşlem Basamakları

- Yapılacak gösterinin özelliğine uygun olarak kostüm ve aksesuarlarını tespit etmek.
- Kostüm ve aksesuarlara ait malzemeleri temin etmek.
- İşi belirlenen zaman içerisinde tamamlamak.
- Hazırlanan kostümlerle genel prova almak.
- Eksikleri tespit edip tamamlamak.

Öneriler

- Kostüm ve aksesuarları hazırlamak için iletişim araçlarından, kataloglardan, görsel sunumlardan faydalanarak gerekli araştırmayı titizlikle yapınız.
- Belirlediğiniz karaktere uygun kostüm için gerekli malzemeleri araştırınız ve yeterli miktarda temin ediniz.
- Temel dikiş tekniklerini gözden geçiriniz, daha önce profesyonel olarak kostüm diken kişilerden yardım isteyiniz.
- Malzemeyi ve zamanı ekonomik kullanınız.
- Gösteri için hazırladığınız kostümün provasını yapınız.
- Gerekli gördüğünüz son değişiklikleri yapınız ve kostümün sergilenecek gösteri için hazır olduğundan emin olunuz.

Resim 1.25: Kostümlü gösteri

KONTROL LİSTESİ

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre kendiniz veya arkadaşınızın yaptığı çalışmayı değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre Evet / Hayır seçeneklerinden uygun olanı kutucuğa işaretleyiniz.

	Değerlendirme Ölçeği	Evet	Hayır
1.	Kostüm ve aksesuarlar için gerekli kaynak taramasını yaptınız mı?		
2.	Yapılacak gösteriye uygun kostüm ve aksesuarları belirlediniz mi?		
3.	Seçtiğiniz kostüm ve aksesuarları hazırlarken gerekli malzemelerin neler olacağını belirlediniz mi?		
4.	Kostüm ve aksesuarları hazırlamak için gerekli malzemeyi yeterli miktarda temin ettiniz mi?		
5.	Temel dikiş tekniklerinin işlem basamaklarını uyguladınız mı?		
6.	Modele uygun kostüm elde ettiniz mi?		
7.	Kostüme uygun aksesuar hazırladınız mı?		
8.	Hazırlanan kostüm ve aksesuarla prova yaptınız mı?		
9.	Tespit ettiğiniz eksiklikler var mı?		
10.	Gösteri öncesi kostüm ve aksesuarlarda tespit ettiğiniz eksiklikleri tamamladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonucunda eksik olduğunuzu tespit ettiğiniz konuları tekrarlayarak eksiklerinizi tamamlayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorularda yer alan doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi kostüm ve aksesuar hazırlamadan önce yararlanılan kaynaklardan biri değildir?
A) Bilgisayar ve İnternet
B) Moda dergileri
C) Radyo
D) Tiyatrolar ve sirkler
2. Bir şeyin şekil bakımından örneğine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
A) Kalıp
B) Şekil
C) Örnek
D) Biçim
3. Aşağıdakilerden hangisi kostüm hazırlarken dikkat edilecek ilkelerden biri değildir?
A) Modeli tespit etme
B) Kostüm dikme
C) Aksesuar hazırlama veya seçme
D) Kostüm ve aksesuarları uygun koşullarda saklama
4. Aşağıdakilerden hangisi aksesuarlar arasında yer almaz?
A) Ayakkabılar
B) Başlıklar
C) Tulumlar
D) Kemerler
5. Aşağıdakilerden hangisi kostüm ve aksesuar uygulamalarında izlenecek işlem basamaklarından biri değildir?
A) Kostüm ve aksesuarlara ait malzemeleri temin etmek.
B) Hazırlanan kostümlerle genel prova almak.
C) Eksikleri tespit edip tamamlamak.
D) Zaman konusunda herhangi bir kısıtlamaya girmemek.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başındaki kutucuğa kurşun kalem kullanarak “D” yanlış olanların başına “Y” harfi koyunuz.

1. () Yerel tiyatrolar, defileler, sirkler, fuar ve sergiler kostümcülere kaynak teşkil eder.
2. () Eldivenler; uygun renk, desen ve anlatımı tamamlaması açısından önem taşımaktadır.
3. () Karaktere uygun model tasarımı yapmak önemli değildir.
4. () Tasarlanan modele en uygun kumaş seçimini yapmak önemlidir.
5. () Dikim aşamasında temel dikiş tekniklerine dikkat edilmesi gerekmez.

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütüm cevaplarınız “Evet” ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Uygun araç-gereç sağlandığında eğlence hizmetleri departmanında aktiviteye uygun kostüm ve aksesuarları gösterilerde kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kostümlü animasyon gösterisi uygulamak için, gerekli malzemelerin ve ortamın neler olduğunu araştırınız.
- Kostüm ve aksesuarların bakımı için neler yapılması gerektiğini araştırdıktan sonra rapor haline getirerek sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

2. KOSTÜM VE AKSESUARLARI KULLANMA

2.1. Kullanımında Dikkat Edilecek İlkeler

Animasyon programına uygun kostüm ve aksesuarları belirledikten sonra kostümlerin kullanıma hazır olup olmadığı kontrol edilmelidir. Sahne kostümleri; kullanımı esnasında yırtılabilir, kirlenebilir ya da görüntüsü bozulabilir. Bu nedenle kostümlerin temizlenmesi, ütülenmesi ya da tamir edilmesi gerekiyorsa gereken işlemler yapılır.

Sahne kostümlerinde kostümle, dekor arasında bir renk uyumu olması gerekir. Dekor ve kostümler arasındaki renk ve desen uyumu kontrol edilir. Gereken kontroller ve düzenlemeler yapılmadan kostüm ve aksesuarlar kullanılmamalıdır.

2.2. Kostümlü Animasyon Gösterisi Hazırlama

Animasyon gösterilerinde ve sahne sanatlarında canlandırmanın güçlü ve inandırıcı olması isteniyorsa kostüm ve aksesuara önem verilmelidir. Bu şekilde izleyicinin gösteriye ilgisini arttırırız ve animatörün de canlandıracağı karaktere motivasyonunu arttırmış oluruz.

Resim 2.1: Kostümlü gösteri

Kostümlü animasyon gösterilerinin hazırlık aşaması da diğer gösteri programı hazırlığı ile aynı özellikleri gösterir. Siz de sınıf arkadaşlarınızla kostüm ve aksesuarları kullanabileceğiniz bir gösteri hazırlayıp sununuz.

2.2.1. Animasyona Uygun Kostüm ve Araç Gereçleri Hazırlama

- Kostüm ve aksesuarlar, seyircinin göz mesafesi değerlendirilerek yapılmalıdır.
- Canlandırılacak karaktere uygun kostüm ve aksesuarlar saptanmalı ve gösteriden önce hazır bulundurulmalıdır.
- Hazırlanan kostüm ve aksesuarların temiz olup olmadığı kontrol edilmeli, gerekiyorsa tamir edilmeli, temizlenmeli ütüsü yapılmalıdır.

Resim 2.2: Kostüm örnekleri

2.2.2. Kostümlü Gösteriyi Uygulama

Gösteriyi gerçekleştirmek için seçilen malzemeler hazır bulundurulmalıdır. Karakterleri canlandıracak kişilerin; gösteri için seçilen kostüm ve aksesuarları, dekoru iyi tanımaları ve kullanabilmeleri gerekmektedir.

Gösteri uygulanmadan önce prova yapılmalıdır. Yapılan provada görülen aksaklıklar ortadan kaldırıldıktan sonra gösteri uygulanmalıdır.

Örneğin; Çizmeli Kedi masalı bir gösteri olarak sahnelenecekse masal kahramanlarını canlandıracak çocuklar veya kişiler belirlenmeli, daha sonra bu kişilerin canlandıracağı kahramanların karakterlerine uygun kostüm ve aksesuarlar temin edilmelidir.

Masalın giriş, gelişme ve sonuç bölümleri iyi belirlenmeli kostümlü bir genel prova yapılmalıdır. Genel provanın başarılı olması sonucu gösteri uygulanmalıdır.

Resim 2.3: Kostümlü gösteri uygulama

2.2.3. Değerlendirme

Gösteri gerçekleştikten sonra sahnelenen oyunun başarısını izleyicinin verdiği tepkilerden değerlendirmemiz mümkündür. İzleyicinin dikkatini çeken ve beğenisini toplayan bir gösteri başarılı olmuş demektir. Ancak uygulama esnasında gereken malzemelere ve kişilere zamanında ulaşıp ulaşılmadığı, karakterleri canlandıran kişilerin rollerine adapte olup olmadıkları değerlendirilir.

2.3. Kostüm ve Aksesuarların Bakımını Yapma

Kostüm ve aksesuar hazırlayan kişilerin, sahne bilgilerinin de olması gösteriler esnasında herhangi bir problem çıkmamasına sebep olur. Fakat bu deneyime sahip kostümcülerin azalması kostümlerin üretimini azaltmaktadır. Kostümlerin üretiminin zorlaşması sonucu var olanların korunmasını ve saklanmasını gündeme getirir.

Kostüm ve aksesuarlar kullanıldıktan sonra temizlenmeli ve oluşan yırtıklar varsa dikilmelidir.

Resim 2.4: Gösteri

2.4. Kostüm ve Aksesuarları Uygun Koşullarda Saklama

Kostümlerin kumaşlarının solmaması için güneş ışığına maruz bırakılmamasında fayda vardır. Ayrıca küflenme olmaması için rutubetli yerlerde saklanmamalıdır. Saklandıkları ortamda lekelenmesini önlemek için kostümleri giysi kılıfının içinde veya hurçlarda saklamakta fayda vardır.

Resim 2.5: Gösteri

UYGULAMA FAALİYETLERİ

Sınıfınızdaki arkadaşlarınızla kostümlü bir gösteri sergilemek için görev paylaşımı yapınız. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek kostümlü gösteriyi sergileyiniz. Gösteri sonunda kostüm ve aksesuarların bakımını yaparak saklayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Animasyon programına uygun kostümleri belirlemek.➤ Kostümleri ütülemek.➤ Gösteri öncesi kostümleri teslim almak.➤ Kostüm ve aksesuarlarla gösteriyi yapmak.➤ Kostümlerin temizlik işlemlerinin yapılmasını sağlamak.➤ Kostümlerin gerekli tamir işlemlerinin yapılmasını sağlamak.➤ Gösteri sonrası kostümleri teslim etmek.➤ Kostüm ve aksesuarları uygun ortamlarda saklanmasını sağlamak.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kostüm ve aksesuar hazırlama ile ilgili bilgilerinizi hatırlayınız.➤ Kostümleri ütüleyiniz➤ Kostümleri zamanında teslim alınız➤ Kostüm ve aksesuarları yerinde ve zamanında kullanarak gösteriyi sergileyiniz.➤ Gösteriden sonra kostümlerin temizlik işlemlerini yapınız.➤ Gösteriden sonra kostüm ve aksesuarların bakım ve onarımlarını yapınız.➤ Bir sonraki gösteriye kadar kostüm ve aksesuarları uygun ortamlarda saklayınız.

KONTROL LİSTESİ

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre kendinizin veya arkadaşınızın yaptığı çalışmayı değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre evet / hayır seçeneklerinden uygun olanı kutucuğa işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Animasyon programına uygun kostüm ve aksesuarları belirlediniz mi?		
2.	Gösteriden önce kostüm ve aksesuarların hazır bulunmasını sağladınız mı?		
3.	Hazırlanan kostüm ve aksesuarların temiz olup olmadığını kontrol ettiniz mi?		
4.	Hazırlanan kostüm ve aksesuarların tamire ihtiyacı varsa gerekli tamirati yaptınız mı?		
5.	Gösteri uygulanmadan önce kostümlü prova yaptınız mı?		
6.	Gösteriden sonra kullanılan kostümlerin temizliğini yaptınız mı?		
7.	Gösteriden sonra kostüm ve aksesuarların yırtılan veya sökülen yerlerinin olup olmadığını belirlediniz mi?		
8.	Bakım ve tamir edilecek yerler varsa gereken bakım ve tamiri yaptınız mı?		
9.	Kostüm ve aksesuarların saklanıp korunacağı yeri tespit ettiniz mi?		
10.	Kostüm ve aksesuarların saklanacağı yerin, güneş ışığı görmeyen ve rutubetsiz bir yer olmasına dikkat ettiniz mi?		

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorularda yer alan doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi kostüm kullanımında dikkat edilecek ilkelerden biridir?
A) Kirli kostümler gösterilerde kullanılabilir.
B) Kostümlerin görünmeyen yerlerindeki yırtıkların dikilmesine gerek yoktur.
C) Dekorlarla kostümler arasında uyum olmalıdır.
D) Kostümlerle aksesuarlar arasında uyum olması gerekmez.
2. Kostümlü gösteri uygulanırken aşağıdakilerden hangisine dikkat edilmez?
A) Yapılan provada görülen aksaklıklar ortadan kaldırıldıktan sonra gösteri uygulanmalıdır.
B) Gösteri uygulanmadan önce prova yapılmalıdır.
C) Gösteriyi gerçekleştirmek için seçilen malzemeler hazır bulundurulmalıdır.
D) Gösteride kullanılacak kostümler dekora uygun olmamalıdır.
3. Kostüm ve aksesuarların bakımını yaparken nelere dikkat etmeliyiz?
A) Kostümlerin tamiri yapılırken renk uyumuna dikkat edilmez.
B) Kostümlerin tamiri yapılırken kumaşın zedelenmesi önemli değildir.
C) Kostümler ütülenirken kumaşa uygun ısı ayarlanmalıdır.
D) Kostümlerin desen uyumu önemli değildir.
4. Kostümlü animasyon gösterisi uygularken hangi aşamalardan geçilir?
A) Kostüm ve aksesuarlar gösteriden önce hazırlanmaz.
B) Kostümlü genel prova yapılmaz.
C) Karakterleri canlandıracak kişilerin kostüm giymesi gerekmez.
D) Gösteriden sonra değerlendirme yapılır.
5. Aşağıdakilerden hangisi kostüm ve aksesuarları saklama ile ilgili doğru bir uygulamadır?
A) Saklanan yer rutubetli olmalı.
B) Saklanan yer bol güneş almalı.
C) Saklanan yer tozlu olmalı.
D) Saklamadan önce kostümlerin temizliği yapılmalıdır.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başındaki kutucuğa kurşun kalem kullanarak “D” yanlış olanların başına “Y” harfi koyunuz.

1. () Sahnelenen oyunun başarısını izleyicinin verdiği tepkilerden değerlendirebiliriz.
2. () Kostümlerin üretiminin zorlaşması sonucu, var olanların korunmasını ve saklanmasını gündeme getirir.
3. () Genel provanın başarılı olması sonucu gösteri uygulanmalıdır.
4. () Kostüm ve aksesuarlar seyircinin göz mesafesi değerlendirilerek yapılmamalıdır.
5. () Dekor ve kostümler arasındaki renk ve desen uyumu kontrol edilmez.

Aşağıdaki sorularda yer alan doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi kostüm ve aksesuarların hazırlanması için taranacak kaynaklardan biridir?
A) Bilgisayar ve internet
B) Televizyon
C) Sirkler ve tiyatrolar
D) Hepsi
2. Aşağıdakilerden hangisi temel dikiş tekniklerinden biri değildir?
A) Süsleme
B) Kaynak tarama
C) Kalıbı kumaşa uygulama
D) Ölçü alma
3. Aşağıdakilerden hangisi sirklerde kullanılan kostümlerin özelliklerinden biridir?
A) Oldukça sadedirler.
B) Günlük hayatta kullanılabilirler.
C) Oldukça abartılıdır.
D) Kumaşları oldukça pahalıdır.
4. Aşağıdakilerden hangisi maske hazırlarken kullanacağımız malzemelerden biri değildir?
A) Boncuk
B) Renkli karton
C) Deri
D) Kumaş
5. Aşağıdakilerden hangisi kostüm elde ederken kullanacağınız aşamalardan biri değildir?
A) Karaktere uygun model tasarımı yapma.
B) Modele uygun malzeme belirleme.
C) Kostüm ve aksesuarı gerekli teknikleri kullanarak elde etme.
D) Artık materyal toplama.
6. Aşağıdakilerden hangisi kostüm ve aksesuar kullanımında dikkat edilecek ilkelerden biridir?
A) Kostümler yırtık kullanılmalıdır.
B) Kostümlerle aksesuarlar arasında uyum olmamalıdır.
C) Kostüm ve aksesuarlar dekorla uyumlu olmalıdır.
D) Kostümler ütülenmemelidir.

7. Animasyona uygun kostüm ve araç-gereçleri hazırlarken aşağıdakilerden hangisine dikkat edilmelidir?
- A) Kostüm ve aksesuarlar sahne ile seyirci arasındaki göz mesafesine göre hazırlanmamalıdır.
- B) Kostümler gösteriye geç getirilebilir.
- C) Gösteri öncesi kostümler ütülenmelidir.
- D) Gösteriden önce kostümlerin belirli yerleri sökülmelidir.
8. Kostüm ve aksesuarların bakımı ile ilgili cümlelerden hangisi doğrudur?
- A) Kostüm ve aksesuarların üretimi kolaydır.
- B) Kostüm ve aksesuarları kullanıldıktan sonra saklanmamalıdır.
- C) Kostüm ve aksesuarların gösteri öncesi ve sonrası temizliği yapılmalıdır.
- D) Kostüm ve aksesuarları tamir edilmeden kullanılmalıdır.
9. Kostümlü gösteriden sonra nelere dikkat edilmelidir?
- A) Kostüm ve aksesuarlar temizlenmelidir.
- B) Kostüm ve aksesuarların ütüsü yapılmalıdır.
- C) Kostüm ve aksesuarların saklanacağı yer belirlenmelidir.
- D) Hepsine dikkat edilmelidir.
10. Aşağıdakilerden hangisi kostüm ve aksesuarları saklama ile ilgili yanlış bir uygulamadır?
- A) Saklanan yer rutubetli olmamalı.
- B) Saklanan yer direk güneş almalı.
- C) Saklanan yer tozlu olmalı.
- D) Saklamadan önce kostümlerin temizliği yapılmalıdır.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başındaki kutucuğa kurşun kalem kullanarak “D” yanlış olanların başına “Y” harfi koyunuz.

- 1) () Kostümle dekor arasında bir renk uyumu olması gerekir.
- 2) () Renk ve desen uyumu kontrol edilmez.
- 3) () Gösteri uygulanmadan önce prova yapılmalıdır.
- 4) () Saklandıkları ortamda lekelenmesini önlemek için, kostümleri giysi kılıfının içinde veya hurçlarda saklamakta fayda vardır.
- 5) () Kalıpla biçki yapmak için genellikle hazır kalıplardan yararlanılmaz.
- 6) () Ölçü alınırken kullanılacak mezür, kalem, kâğıt gibi malzemeler hazır bulundurulmalıdır.
- 7) () Bir kostümün daha güzel görünmesi için yapılan ilavelere süsleme denir.
- 8) () Perukalar genellikle hazır olarak temin edilmesi gereksizdir.
- 9) () Kostümün giyildiği döneme uygun ayakkabı seçilmesi önemli bir detaydır.
- 10) () Sahne kostümleri kullanımı esnasında yırtılabilir, kirlenebilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Kostüm ve aksesuar kullanarak sunulabilecek bir gösteri hazırlayınız. Hazırladığınız gösteriyi arkadaşlarınıza sununuz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kostüm ve aksesuarlar için gerekli kaynak taramasını yaptınız mı?		
2. Yapılacak gösteriye uygun kostüm ve aksesuarı belirlediniz mi?		
3. Seçtiğiniz kostüm ve aksesuarları hazırlarken gerekli malzemelerin neler olacağını belirlediniz mi?		
4. Kostüm ve aksesuarları hazırlamak için gerekli malzemeyi yeterli miktarda temin ettiniz mi?		
5. Temel dikiş tekniklerinin işlem basamaklarını uyguladınız mı?		
6. Modele uygun kostüm elde ettiniz mi?		
7. Kostüme uygun aksesuar hazırladınız mı?		
8. Hazırlanan kostüm ve aksesuarla prova yaptınız mı?		
9. Tespit ettiğiniz eksiklikler var mı?		
10. Gösteri öncesi kostüm ve aksesuarlarda tespit ettiğiniz eksiklikleri tamamladınız mı?		
11. Animasyon programına uygun kostüm ve aksesuarları belirlediniz mi?		
12. Gösteriden önce kostüm ve aksesuarları hazır bulunmasını sağladınız mı?		
13. Hazırlanan kostüm ve aksesuarların temiz olup olmadığını kontrol ettiniz mi?		
14. Hazırlanan kostüm ve aksesuarların tamire ihtiyacı varsa gerekli tamirati yaptınız mı?		
15. Gösteri uygulanmadan önce kostümlü prova yaptınız mı?		
16. Gösteriden sonra kullanılan kostümlerin temizliğini yaptınız mı?		
17. Gösteriden sonra kostüm ve aksesuarların yırtılan veya sökülen yerlerinin olup olmadığını belirlediniz mi?		
18. Bakım ve tamir edilecek yerler varsa gereken bakım ve tamiri yaptınız mı?		
19. Kostüm ve aksesuarların saklanıp korunacağı yeri tespit ettiniz mi?		
20. Kostüm ve aksesuarların saklanacağı yerin güneş ışığı görmeyen ve rutubetsiz bir yer olmasına dikkat ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

A. GRUBU SORULAR	
1	C
2	A
3	D
4	C
5	D

B.GRUBU SORULAR	
1	Doğru
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ 2' NİN CEVAP ANAHTARI

A.GRUBU SORULAR	
1	C
2	D
3	C
4	D
5	D

B.GRUBU SORULAR	
1	Doğru
2	Doğru
3	Doğru
4	Yanlış
5	Yanlış

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

A. GRUBU SORULAR	
1	D
2	B
3	C
4	A
5	D
6	C
7	C
8	D
9	D
10	C

B.GRUBU SORULAR	
1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru
7	Yanlış
8	Yanlış
9	Doğru
10	Doğru

KAYNAKÇA

- www.yaren.com.tr
- www.cansu.com.tr
- www.asilderi.com.tr
- www.takı.com.tr
- www.etaki.net
- www.bocuksanati.com
- www.asilderi.com.tr